

AIŠKINAMAS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS INFORMAVIMO ĮSTATYMO NR. I-1418
52 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai.

2022 m. vasario 24 d. prasidėjus Rusijos invazijai į Ukrainą, viešojoje erdvėje padidėjo informacijos srautas, kuriame palaikomi Rusijos Federacijos veiksmai, ar tikslingai bandoma pasinaudoti karo sukelta įtampa Lietuvos visuomenėje, siekiant destabilizuoti visuomenės rimtį, tuo pačiu keliant papildomas grėsmes nacionaliniam šalies saugumui.

Įvertinant, jog karas Ukrainoje yra neišprovokuotas, bet tikslingas Rusijos Federacijos agresijos aktas pažeidžiantis tarptautinę teisę, kurio metu vykdomi nusikalinamai žmogiškumui, Lietuvoje turėtų būti apribota bet kokios informacijos, kuri palaiko šiuos veiksmus ar skleidžia melą, sklaida.

Todėl šiuo įstatymo pakeitimo projektu siekiama prailginti dezinformaciją bei propagandą skleidžiančių internetinių puslapių veiklos blokavimo laikotarpį.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Įstatymo projekto iniciatoriai – Seimo narys Andrius Kupčinskas ir Lietuvos Respublikos Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Laurynas Kasčiūnas.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama?

Siekiama prailginti neskelbtinos informacijos draudimo terminą. Šiuo metu viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas per 8 valandas nuo Žurnalistų etikos inspektoriaus pranešimo gavimo nepašalina neskelbtinos informacijos ar nepanaikina galimybės ją pasiekti arba jeigu per 8 valandas nuo Žurnalistų etikos inspektoriaus pastebėto pažeidimo momento nėra galimybės nustatyti viešosios informacijos rengėją ir (ar) skleidėją, Žurnalistų etikos inspektorius duoda privalomus nurodymus elektroninės informacijos prieglobos paslaugų teikėjams arba viešųjų elektroninių ryšių tinklų ir (ar) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjams panaikinti galimybę šią informaciją pasiekti ne ilgiau kaip 72 valandoms, o privalomus nurodymus pašalinti šią informaciją arba panaikinti galimybę ją pasiekti ilgiau kaip 72 valandoms – su teismo leidimu.

Karo Ukrainoje ir aktyvios Rusijos propagandos veikimo kontekste, siūloma sugriežtinti šią nuostatą ir 72 valandų terminą prailginti iki 14 kalendorinių dienų.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai?

Įstatymo projektas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai?

Įstatymo projektas neturės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams?

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios?

-

10. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka?

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus?

Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir yra suderinti su Europos Sąjungos teisės aktais.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti?

Nereikia

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)?

Šis Įstatymo pakeitimo projektas nereikalauja papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Nebuvo gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

„viešosios informacijos rinkimas“, „Dezinformacija“, „Informacinės visuomenės informavimo priemonės“, „Viešosios informacijos sklaidėjas“, „Viešosios informacijos rengėjas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

Teikia

Seimo narys

Andrius Kupčinskas

Seimo narys

Laurynas Kasčiūnas

Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto

Pirmininkas